

Deltakelse på masteremnet reportasjeledelse av undersøkende journalistikk ved SUJO/UiB

Jeg var så heldig å få kompetansestøtte fra Fagpressens utviklingsfond til å gjennomføre emnet reportasjeledelse av undersøkende journalistikk ved Senter for undersøkende journalistikk og Universitetet i Bergen våren 2026.

Omfang

Studiet er et masteremne på 10 studiepoeng, og vi hadde tre fysiske samlinger i Bergen: i januar, mars og mai. Studentene denne våren har vært ti journalister og mellomledere fra NRK, VG, Dagen, Tønsbergs Blad og Sykepleien.

Listen over forelesere har vært som følger:

- Gry Egenes, redaktør i Dagens Næringsliv: «Slik reportasjeleder jeg».
- Øyvind Kvalnes, professor i organisasjonsadferd ved Handelshøyskolen BI: «Friksjon og feil i gravejournalistikken».
- Anniken Hjertholm, redaktør NRK Vests undersøkende redaksjon: «Systematikk i gravejournalistikken».
- Kristine Holmelid, leder av SUJO og tidligere reportasjeleder i Bergens Tidende.
- Fredrik Bjerknes, forsker på SUJO med doktorgrad i undersøkende journalistikk: «Hva er (ledelse av) undersøkende journalistikk? Definisjoner, grenseoppganger og problemkomplekser».
- Kenneth Fossheim, reportasjeleder i TV 2.
- Anna Myklebust Hodne, undersøkende journalist og fagreporter på helse i TV 2.

Utbytte

Samlingen har gitt meg god og praktisk innsikt i gangen i et undersøkende prosjekt, derunder systematikk, metodikk og motivasjon av medarbeidere.

En sentral av studiet var å skrive en akademisk oppgave på 15 sider. Problemstillingen i min oppgave var: Hvilke redaksjonelle ledervalg bidrar til å redusere barrierer og skape handlingsrom for undersøkende journalistikk i fagmedier med løpende nyhetsproduksjon?

Jeg intervjuet én ansvarlig redaktør og én journalist fra to utvalgte fagmedier, til det som ble en teoretisk-empirisk oppgave. Materialet peker mot betydningen av å redusere søkelyset på volum. Begge redaksjonene beskriver at undersøkende journalistikk krever aksept for at redaksjonen i perioder publiserer mindre eller bruker mer tid på færre saker. Ledelse handler dermed om å definere hva som er tilstrekkelig løpende produksjon, og når det er riktig å prioritere langsiktige prosjekter.

For det andre viser analysen at undersøkende prosjekter trenger struktur. Sammenligningen mellom de to redaksjonene tyder på at tillit og autonomi er viktig, men

ikke alltid tilstrekkelig. Faste punkter for oppfølging, avgrensning og prioritering kan bidra til at prosjekter ikke forsvinner i nyhetspresset eller blir for avhengige av enkeltpersoners utholdenhet.

For det tredje må ledelsen bygge legitimitet rundt undersøkende journalistikk. Graveprosjekter må forstås som en del av redaksjonens samfunnsoppdrag og identitet, men uten at den løpende journalistikken blir mindre verdsatt. En viktig lederoppgave er derfor å skape en kultur der både daglig nyhetsarbeid og langsiktige prosjekter oppfattes som nødvendige deler av redaksjonens journalistiske oppdrag.

Utgifter

Totalt: 45 000

Studieavgift: 30 000

Fly og hotell: 15 000

Støtte

Fagpressen: 20 000

OU-fondet i Norsk Sykepleierforbund: 20 000

Egenandel: 5 000

Oslo, 11. juni 2026

Øystein Eian, stabsredaktør i Sykepleien